

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesleljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányüzemszékhelyben.

Népgyűlés.

(St) Szegénynek érzem magam, mikor az elmúlt vasárnap főnségsbenyomásairól kell számot adnom. Jobb volna mindazt újra átérezni, mint egy vezércikk mondaitnak ráadába szoritani. Vanak dolgok, melyek lázba hozzák a szívet s könnyek forrásait nyitják meg a szemekben, de ha szavakba öltöztetjük, látjuk, hogy kár volt egy szót is szólni. Így vagyok e napnak benyomásaival is. Keresem a színeket s a természet legfőnségesebb képeit szeretném kölcson venni, hogy a magyar lélek őseréjének e hatalmas megnyilatkozását megközelítőleg visszaadjam. A magyar nép lelkének honszerelme, apáinktól szent örökségül ránk hagyott nagy javakhoz: a valláshoz, nyelvhez, nemzeti beszélethez való ragaszkodás forró érzete tűzzé változott át s a Hymusz hangjaiban mint a tűzhányó hatalmas lángoszlopa csapott fel az égbe Nagy értékek és erők pihennek még e nemzet lelkében. Jaj annak, a ki ezekkel összeütközésbe kerül!

E város népe a nagy emlékek légkörében nőtt fel. A föld, melyet verejtékének harmatával öntöz, nagy királyaink porával vegyült. A hitet s nemzeti létet adó s alkotmányt szerző sz. István lelke itt lebeg körülöttünk. Ősapánk haló porától meg-

szentelt földből s a szent emlékek eleven átérzéséből táplálkozik az a mélységes hazaszeretet, melynek oly egyszerű nyilvánulása volt a vasárnapi népgyűlés. Szegények vagyunk, a politikai és gazdasági liberalizmus az üres koldustarisznya iszonyu terhét akasztotta nyakunkba, de a honszeretet tűzének melege egy fokkal sem szállt alá lelkünkben. Ott állt egymás mellett a munkás és iparos, földműves és intelligens ember s e forró érzelm heve pirosra festette az arcokat s a szemekből mint sugárzó fény tört elő. A harag és megvetés, mely azokat sújtotta, kiknek egyedüli eszménye a jobbikost, bizonyítéka hogy nemzeti eszményeinktől, alkotmányunk védelmétől e város magyar népét eltántoritani nem lehet. A vasárnapi népgyűlés a magyar nemzet szivdobbanása volt itt sz. István szédült sirja felett s e dobbanásban elemierővel jutott kifejezésre azon erő, mely eddig föntartott s amely ezentúl is időtlen időnkig biztosítani fogja Árpád népének főnmaradását.

* * *
A népgyűlés reggelén a vasutól fölvezető utcák házain nemzeti zászlók hirdették, hogy nem közönséges nap virradt ránk. A népgyűlést rendező bizottság ugy állapodott meg, hogy ezutal nem fogja a gyűlésre érkezett illusztris vendégeket kocsisorral felkísérni a népgyűlés színhelyére.

lyére, hanem azon buzgólkodik csak, hogy maga a népgyűlés minél impozansabb lefolyású legyen. A keresztény szocialisták azonban hatalmas nemzeti trikolórt csináltak s ez alá sorakozva mint egy százan hazafias indulók hangjai mellett 8 óra után lementek a vasuti állomáshoz, hogy ott fogadják vendégeinket. A zászlóra nagy betűkkel e két mondat volt írva: *Éljen a nemzeti küzdelem! Éljen a keresztény szocializmus!* Minden egyes munkás a keresztény szocialista jelvény mellé még egy nemzeti színű csokrot tűzött föl, ezzel is kifejezve a magyar haza iránti ragaszkodását. A reggeli gyorsvonattal érkeztek: Gr. Zichy Jenő képviselőnk, Zboray Miklós dr., Farkas-házy Fischer Zsigmond képviselők és Haller István az Igaz Szó és az Ujlap szerkesztője. A munkások csapata ezalatt hatalmas tömeggé nőtt, mely a megérkezettek hangos éljenzéssel fogadta. A vendégek Zichy Jenő gr. két négyes fogatán érkeztek be a Magyar Király elé, míg a munkások hangos zenével és hazafias dalok éneklésével kísérték fel szónokukat, Haller Istvánt. A főutcán a hozzájuk csatlakozókkal a menet hőmpölygő áradattá vált. Zichy Aladár gr. és Koller Tivadar képviselők kocsi értek a városba.

Időközben, még a menetet megérkezése előtt, vagy 150 szocialdemokrata helyezkedett el mindenre kész elszántsággal a terrazon fölállított emelvény előtt. Mindegyiknél, mint a rendezőség előre értesült, egy-egy ólom sip volt, melylyel a szónokok beszédét akarták lehetetlenné tenni. A tömeg egyre nőtt s a hazafias munkások megérkezéssel bátran lehet 5-6 ezer főnyire tenni a jelen voltak számát. Ha nem esik épen e napra a bodajki bucsu, melyre a városból rendkívül sokan mentek körmenetileg, még sokkal nagyobb lett volna a népgyűlés résztvevőinek száma.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Utazás az éjféli nap országában.

Olvasóim bizonyára csodálkozni fognak, ha azt írom, hogy a svéd alföld tele volt virágokkal. Természetes, hogy azt a vidéket értem, a merre mi jártunk, különösen a vasut mentét, a melynek virágerdejét minden állomásnál megédezmáltuk. Kedves adomány a ez a mindenkiről és mindenről gondoskodó jó Istennek. Az év nyolc hónapjában idegen itt a napsugár. Biztató, reménykeltő gyógyása, jóságos életű melege helyett sötétség és nyirkos homály veszi körül a természetet. Az emberek sápadtak lesznek, a növényzet esztigedten állapodik meg fejlődése folyamatában. Olyan az egész természet, mintha fekete gyászruhában, sötét halottas szobában temetésre készülődne, Nem! nem akarok igaztalant mondani. Viraszt a halott nyár mellett s várja a kibekletet, ápolja, becéli a szendergő reménységet.

Edes jó Istenem! mily mondatlan boldogság lehet itt a tavasz, a május derengő világossága, a junius várása, a mikor megszűnik a gázsz s az éjjel és nappal mosolygó, pihenni nem tudó napsugárba öltözik. Hogy újjon a mi lelkünk, a mikor a pompájába öltözött május elsejét köszöntjük. De miként hasonlítuk a mi boldogságunkat a svéd felföld lakóiéhoz, a kik hosszú, hónapokig tartó éjszakák börtöne után lépnek ki a szabadság napsugaras birodalmába.

Igy tudom megérteni a természet mohóságát, a mely sokszorozott erővel siet fejlődni, tobzódik a napsugárban s miután növényzete tele-

szítja gyökereit nedvességgel, szinte önmagát mulja felül a fejlődés, az élni, pompázni vágyas gyönyörűségében. Szinte látszik rajta, hogy egyetlen vágya van csupán: kárzótolni magát a szenvedett veszteségektől. Olyan mint az az ifjú, a ki szinte kétségbe esik a dűsgazdag nagybácsi hosszú élete fölött s mikor végre megbizonyodott felőle, hogy jól lezárták a koporsóját, siet az élvezetek karjai közé dobni magát, tobzódni, leszakítani minden órának a virágot, hogy mikor rövid pár hónap után nyakára hagott az örökségnek, a romokon, a kimerültség, a pihenés óráiban legálább elmélkedhetik a multidők vidám tekozlásán.

A svéd vasutak melléke tele volt virágokkal. Vonatunk elég kényelmes volt arra, hogy nem száguldozott velünk az express vonatok örült nagyzási hóbortjával. Minden állomásnál tartott 5-6 percnyi szünetet s mi akkor kényelmesen leszálltunk, lábainkhoz kirugdaltuk a zsibbadtságot, a melyet a mozgás hiánya okozott. Társaságunk egy része azonban rendesen arra használta ezt a rövid időt, hogy az állomás körül szétnezzon. A eredmény rendesen egy halom virág volt. A pályatest oldalán a világ legszebb szönyegét képezték a kedvesnél kedvesebb virágok. Jórészt perze ismeretlenek voltak a mi szemünk előtt s csak botanikus utitársaink magyarázták a neveiket és életrajtukat. Sárga, kék, piros, fehér, lila, szóval mindenféle színnyalat képviselve volt abban a kedves kiállításban. Legtöbb a margitvirág volt. És pedig oly pompásan fejlődött példányokban, hogy csupa gyönyörűség volt összeheszedni. Készálni lehetett volna, oly sűrűn sorakoztak egymás mellé.

Volt utitársaságunknak egy mondatatlanul kedves tagja. Dr. B. pápai praelatus, kalocsai ka-

nonok. Igazi főtgyökeres, magyar ember, típusa a régi, pusztulni kezdő desztrinek. Hatalmas, szinte óriás alak. Igazi férfiszerűség. Egyszer, mint agyertyaszál (pedig a hetven felé jár már) a haja mint az ezüst, a kedélye, lelke, mint a szinarany. Sch. főigazgató ur bájos nejein kívül, a férfiak közt ő volt a társaság összetartó kapcsa, a kedélyesség s elpusztíthatlan jókedv forrása, a kit mindenki nagyon, de nagyon szeretett. Röviden csak ennyit írok róla, (tudom jól, hogy ezért is megtépi a hajamat) de jellemzésül elmondom, hogy a virág-állomásoknál nem egyszer megtörtént, hogy társaságunk vidám ifjú hölgytagjai megrakodva virágokkal, az ő szakaszát ugy fel-díszítették velük, mint egy kirakatot. De került a vonatnak is. A mint említettem már, a két szalonkocsi között átjáró teljesen rendelkezésünkre állott. Tizen-huszan is elfértünk rajta s gyakran órák hosszat onnan gyönyörködtünk a táj szépségeiben. Ennek a helynek is került virág bőviben. Egész virágos kerté varázsolták a mi jóízűsü kedves hölgyeink.

De hát önök, szíves olvasóim, bizonyára kíváncsián várják már a vidék leírását. Aprólékos epizodszzerű dolgokról beszélék s szinte elfelejttem bemutatni azt, a mire önök kíváncsiak.

Sajnos, hogy röviden végeztem vele. A négy napi utazás nem sok változatosat nyújtott. Maga a „svéd alföld” elnevezés megmagyaráz annyit, hogy itt vadregényes sziklaalakzatokat hiába keressünk. Az egész táj lapos síkság, a meddő s szem ellát. Végtelen fenyeledőség mindenfelé, a meddő a lathatár el nem borul. A domboldalokban épügy, mint a völgyek hullámain. Megszakítást csak a sűrűn egymásután következő tavak az itt-ott száguldozó hegyipatakok, kisebb nagyobb

Mai lapunk 4 oldal.

Haller után gróf Zichy Aladár a néppárt népszerű, temperamentumos elnöke szólt a nála megszokott úrvével. Kifejtette, hogy a néppárt mindig a szociális reformokért küzdött s megalakulásakor bevette programjába a választási jog kiterjesztését, de Krisztiány párja mindig ridegen visszafasztotta. A szövetkezett ellenzék megbontása nem fog sikerülni. „Mi megesküdünk — ugymond — az összetartásra, s ettől semmiféle intrika nem fog bennünket eltántorítani!” A község züggő éljenzéssel köszönte meg a rokonszenves szónok beszédét, aki után Zboray Miklós dr. a marcali kerület országos nevű képviselője intézett gyűjtő beszédet a néphez. A szónok, mint a magyar őserő megfestése jelenik meg, szava mint a holtakat ébresztő harsona hangja, mely behat a szívek oszlásáig s ott a legerősebb érzelmek áradatát indítja meg. A hallgatóságot oda viszi, ahova akarja. A bérenc, szolgálhat megkapta tőle a megérdemelt bért. A peckes Kristó dinamitot emlegetett oláh választói előtt. Ezt a dinamitot úgy lópta s levegőbe akarja röpíteni vele a Magyar alkotmányt. Ugy tesz, mint az esztelen gazda, ki miután a jég leverte a termést, bottal megy neki s a megmaradt részt kiveri mondván: Csépeljünk ketten. A mit a bécsi jégverés meghagyott, azt Krisztiány és barátai tönkre akarják verni.

E szónoklat után főnségek felejtethetetlen és sokak szemébe könnyeket csálo jelenet következett. A tengernyi néptömeg Ketskés Elek indítványára élénkelte levett kalappal a Hymnust, a Szózatot és a Kossuth-nótát. És szállt az ének föl a magasba s elvité ezek szívének buzgó imáját az Alkotó trónjához, hogy áldást csújen le a sokat szenvedett nemzetre.

A népgyűlés után a vendégek tisztelőre bankett volt a Magyar királyi kert helyiségében, melyen a vidékieket Zichy Jenő gróf látta vendégül. Az első felköszöntőt Pénzes Imre mondta a küzdő ellenzékre. Zichy Jenő gr. a székesfehérvári ellenzéki polgárokra, Farkasházy Zsigmond a nép kitartására. Csúcs István a keresztény szocialisták nevében mondott hálás köszönetet a helybeli függetlenségi párt vezéreinek s a gyűlésre eljött képviselőknél, mint akiknek köszönhető a népgyűlés főnséges sikere.

Megemlítjük végül azt az öröndetes ténny hogy a keresztény szocializmus eszméje lassanként a megyében is terjedt mint bizonyít, hogy Urdaharó 60-as munkás-küldöttség jelent meg a gyűlésen s a móri munkások is képviselőv voltak.

UJDONSÁGOK.

— **Közigazgatás a vármegyénél.** Fejérvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt ülést tartott báró Fiáth Pál főispán elnöklete mellett. Jelenvoltak: Szűts Artur főjegyző, Balassa Sándor, dr. Korniss Zoltán tb. főjegyzők, Heinrich Lajos t. főjegyzés, dr. Hattuyfy Dezső árvaszéki elnök, Turján József kir. pénzügyigazgató, Vajda Géza kir. főmérnök, Ujházy Sándor kir. főjegyzés-helyettes, Bognár József kir. főállatorvos, dr. Szűts Andor, Kenessey Gyula, gróf Cziráky Antal, Dettrich Zsigmond, Tilián Vilmos, Molnár Béla, Vértessy József, V. Végh István.

Szűts Artur, mint az alispán helyettese a a vármegye ügyforgalmáról jelent, hogy június hórló 25 úgydarab maradt hátralékban, amelyhez augusztus hó folyamán 805 darab érkezett. Az így elintézendő 830 úgydarabból elintéztetett 816. Hátralék: 14. A csendőrség jelentése semmi különöse nem tartalmaz.

Dettrich Zsigmond biz. tag kéri, hogy írjon fel a bizottság a miniszterhez egy Sárabán felállítandó csendőrség ügyében. Gróf Cziráky Antal szintén ezen értelemben szólal fel. Szűts Artur főjegyző bejelenti, hogy egy ízben már felirt a bizottság a miniszterhez, de a miniszter szerint az egyelőre kivethetetlen.

Turján József kir. pénzügyigazgató jelent: Az összes kincstári követelések összege, beleszámítva a múlt évi hátralékot, augusztus hó végeig kitért: 3.674.462 kor. 15 fillér. Ebből befizetett:

1.641.026 kor. 77 fillér. Hátralék: 2033.435 kor. 38 fill. Ideiglenes lázadómentességi 72 esetben, fizetési halasztás 34 esetben engedélyeztetett.

Bognár József kir. főállatorvos jelentése szerint a ragályos száj és körmöfajás és a sertésvész a megye területén szűnőben van. Kagályos szájcs körömfajás a vármegye 8 községében uralkodik.

Vajda Géza kir. főmérnök jelentése után az ülés fél 12 órákor véget ért.

— **Személyi hír.** Dr. Bierbauer Viktor, városi főorvos tegnap Budapestre utazott, hogy ott mint székesfehérv. sz. kir. város közegészségügyi szakközvege az alkohol ellenes kongresszuson részt vegyen.

— **Egy jó ember távozása.** Egy régi, városunknak általában ismert s minden ismerője előtt kedves szimpatikus egyénisége távozik el a napokban főlkén. *Reizner* Domonkos kir. törvényszéki telekkönyvi igazgató megvalik állásától s nyugalomba vonulván Ujpestre tavozik gyermekei és unokái közé. Igazi példányképe volt a pontos, rendes s minden körülmények közt hozzáférhetően tisztviselőinek. Az ügyvédi kamara, melynek tagjai ugyszólvá naponta emlízték vele, a legnagyobb elismerés hangján szólanak róla. Felebbvalói egész működése alatt nem találtak munkálkodásában egyebet, csak a mi dicsőretet érdemel. A társadalmi élet pedig egy szeretetreméltó, mindenkinél igaz embert vezet benne. Hamminchét év óta van hivatalban. Tizenöt esztendő óta él városunkban, 14 év óta igazgatója hivatalát. Ma már 67 év nyoma van, de a ki fürge labat látja, nem taksálja többnek 50-nél. Úszinte sajnálattal vesszünk tőle búcsút s szívesen kívánjuk neki a minden jók Adományozójától, hogy sokáig s boldogan élje le a nyugalom évet.

A szeminarium restaurálása. Régóta várjuk annak a disztelenségnek elűntését, a mely városunk egyik fontos kulturteryezőjének, a papneveldeknek s a mellette épített régi templomnak restaurálásával történtek. Különösen a móta a Petőfi-utca megnyitól, egész szomorúságában tünik elenk a régi épület minden szegénysege. A restaurálás régóta, legalább két éve készülődik már. Mindaddig azonban eredmény nélkül. A szeminariumi épület a javítási költségei a vallás-és tanulmányi alap terhére esnek s ha valahol, itt képes akadályt a formások procedurája. A templom és papneveldei épület restaurálási pályázata ma járt le. A költségek 28,000 kor. 80 fillerre ruznak. Ez az összeg azonban úgy látszik — nem lesz elég, mert az összes pályázók költségeiket kernek és pedig az Alovits és Botos cég (Szelethvár) 25%-ot, Szabo Ferenc (Szelethvár) 15%-ot, Gondnautz Károly (Bpest) 10%-ot, Spitzer Ignac (Bpest) 9%-ot. Az aremelések szükségessége részben a két év óta megváltozott munkaviszonyok következménye. A pályázat így — minden valószínűség szerint — eredménytelen s egy újabb pályázat hertelése várlik szükségessé. A szeminarium mellett véle sétahely bekerítése azonban teljes erővel folyik s egy ismeretlennek maradni kívánó jetevo adozatlanszegecségy folytan rövid idő alatt teljesen el is készül. A restaurálási munkálatokkal kapcsolatosan a tempiom belseje is újja alakul, az a bizonyos jetevo — a ki mellett a műemlekek orsz. bizottsága is tetemes áldozatot kíván hozni — 10 ezer koronát ajánlott fel a restaurálási munkálatokra. A külső és belső átalakítások minden valószínűség szerint a jetevo esztendőben kezdődnek s legalább négy hónapot vesznek igénybe, a mely idő alatt természetesen a studiumok is kénytelenek lesznek szünetet tartani.

— **Letört virág.** Sulyos csapás érte Holler Lajos székesfehérvári tanító és neje szűt. Cser Juliánátt, leányuk Holler Mankska I. hó 11-en a haldokló szentségeinek buzgó felvetele után reggel 4 órákor példás keresztényi türellemmel viselt hosszas és gyöttrő betegség után 15 éves korában csendesen elhunyt. Temetése ma d. u. fél 6 órákor volt a Palotai-utca 34 sz. gyászházban. — **Mária Nagy**-Asszonyunk vedd partfogásodba kis szolgád aratlan lelkét és könyörögj érette Szentséges Fiának!

— **A Jakabok kudarca.** Vasárnap délelőtt megjelent Törökbalinton egy délceg karikalábú kalfüvés hazafi, hogy a közszeg lakosai előtt bemutassa a szájbőrpárt. Mikor a lakosok megdűdták, hogy miben sántikal a darabunt kormány e pájeszos

katonája, a gyűlés helyére siettek, hogy méltó fogadtatásban részesítsék a vörösnyakendős kóbit. Alig nyitotta fel a száját a kiküldött, máris őriási: le vele, nem hallgatjuk, ki kell dobni, — kiáltással estek szavába. Volt a gyűlésen egy Kili Rokus nevű törökbalinti ember, ki arra kérte földieit, hogy legfőbb engedjék szóhoz jutni a szónok urat. De majdnem kikapott ő is, mert a jelenlevők nagy kedvet mutattak őt az ablakon kidobni az általa pártolt napkeleti szónokkal együtt. Így végződött a vörös lovagok térítési kísérlete Törökbalinton.

Nap hősei. A magukat szocialdemokratáknak nevező hazatlan bitangok a vasárnap délelőtt tartott keresztény szocialista gyűlés alkalmából ugyancsak megmutatták, hogy miképp tudnak bömbölni és egyuttal letették a vizsgálat abból is, hogy mennyire sajátították el vezetőik nemzeti hangszerének, a sípnak kezelését. A nap azonban alighanem emlékezetes marad néhány hazatlan bitagnak, mert a rendőrség a gyűlés színhelyén már letartóztatott és egyéb rendetlenkedők ellen a legnagyobb szigorral fog eljárni. Miután beigazolást nyert az is, hogy a szocialdemokraták a kömives és ács szakgyűléseiben már előre készülték a tüntetésre és hogy a sípok is ott lettek kiosztva, a rendőrség mindkét szakgyűlést fel fogja oldozni. A gyűlés színhelyén igazolás vegett letartóztatottak névsora a következő: Lenárd Lajos épész (Simor-u. 13), Fischer János kömives (Sáletrom-u. 17), Wagner József kömives, *szakgyűléti elnök ur* (Sáletrom-u. 12.) Odor Antal kömives (Kecskeméti 41), Kiss Imre kömives (Sáletrom 22), Arany István kömives (Csorda 3), Kreska Ferenc asztalos (Pécsi lakos). Kreskát miután nem hem helybeli illetőségű és foglalkozás nélkül tartózkodott a város területén, a rendőrség nyomban őt napi elzárásra és eltoloncolásra itelle. — A vizsgálat a következő szak-és elvtársak ellen is megindult: Mattsek József dv. műhely lakatos, akit különben ajánlunk a műhely vezetőség figyelmébe; Szijártó Pál kömives (Sörpince 22), Jahn József kömives (Vásártér 6), Nyikos János kömives (Zámolyköz 3), Léway József asztalossegéd (Palotai 14), Cseh József ács, szakgyűléti elnök ur (Förgő 14), Freschlik Ferenc ács (Óreg 19), Káloczy József kőfőjtő (Felsőkirályos 32), Vilhár Miklós ács (Óreg 29), Knitelholter János ács (Szenátér) és Klujber József élecsapott újságlárusító (Ósz u. 7) ellen.

— **Cucilisták pátkán.** Dr. Horváth Gyula országgy. képviselő vasárnap d. u. 3 órára képviselői beszámolót ígért. A szocialisták ennek nesztét vévén Kálmán Vince főszolgabíróval ki-észközölték, hogy ugyanazon időben ők is gyűlésezhessenek. Szónokuk egy pesti kezdő szájbőrpáros, (Gyurias József) valami facér mesterlegényféle alak) volt, a ki napnyugtáig untatta hallgatóit. Mozgalmat kétszer idézett elő, a mikor az országgy. képviselőket, majd pedig a megyei mágnasokat pocskondiázta a Népszavából betanult recept szerint. Ha Kálmán főszolgabíró csillapítólag közbe nem lép, aligha vitte volna el az atyati a ciháját. Végül nagy kinnal egy határozatot olvasott fel, a mit csendes megvetéssel fogadtak. Horváth Gyula, majd Gyapay Pál orsz. képviselő beszélt ezután s a szoci tudományt oly apróra szétszedték, hogy a hallgatóság nem győzött eléggé gyönyörködni. A meglevő szocik pedig úgy elpárologtak, mint a kámfor. A nagyszámu hallgatóság hűségében megerősödvé, örömmel szavazott bizalmat a kerület képviselőjének s hazafias pártjának.

— **Vasuti állomáskezelő — nem hivatalnok.** A Kuria a napokban egy konkrét esetben kimondta, hogy a vasuti állomáskezelő, akit a vasuti üzemeltetők értelemben altisztnak minősítettek, nem sorolható a hivatalnokok közé. *Kerbler* Matyas nyugalmazott délvasuti kapus lapunk nyíltérben *Fodor-Frend* Gyula délvasuti állomáskezelőről azt állította, hogy nincs bizalma hozzá, mert még a szavazóbárcák összeszedésénél is úzérkedni fog. Fodor Freud e reá nézve meggyalázó állítás miatt bepanaszolta Kerbert. A székesfehérvári törvényszék nyomtatvány útján elkötvetett becsüléértérs miatt 30 korona pénzbüntetésre itelle Kerbert. A budapesti tábla az ítélet helybenhagyta. A Kuria a napokban tárgyalta ezt az ügyet. A koronaügyész-helyettes az ítélet megsemmisítését indítványozta, mert a nyílt

vános számadásra kötelezett társaságok tisztviselőinek ügye az esküdőbírók elé tartozik, az állomáskezelő pedig úgy állásánál, mint felelősségénél fogva hivatalnoknak tekintendő. A Kuria azonban nem volt ezen a véleményen, hozzájárult az alsóbíróságok ítéletéhez és kimondta, hogy az állomáskezelő, kit az üzletszabályok altiszti rangban levőnek minősítettek, nem hivatalnok, miért is ügyének elbírálása a törvényszék hatáskörébe tartozik.

— **Pótvásár Csákvártott.** A július hó 24 és 25-ikén elmaradt csákvári országos vásár helyett a kereskedelemügyi miniszter szeptember hó 25 és 26-ára pótvásárt engedélyezett.

— **Epizódok.** A vasárnapi népgyűlés tele volt érdekesebb érdekesebb epizódokkal. A kik látták nem győznek betelni a nagyszerű hatással, a melyet rájuk gyakorolt. Az is bizonyos, hogy a szociáldemokrácia letörésére és meggyűlöltetésére alig találhattak volna alkalmasabb módot, mint mikor a coci urak fölültek a Jakabokányiaknak és be engedték magukat fogni a Kristóffy bandájába igazonának. Na Fehérvártot szociáldemokratának lenni. Valamikor a gyöngelőkük mumusnak tartották őket, ma esendesen, kárörvendően kimosolyogják. A ki ma Fehérvártot szociáldemokratának vallja magát, betyárbecsületből teszi, szegényből, mert nem akar megszaladni abból a táborból, a hol éveken keresztül a mellét verte. Egyébiránt elég jellemző az, a mit az egyik mondott s a mely monda bizonyára nem egyedül az a véleménye.

— Hát még mindig hisznek a pesti vezéreknek — kérdezte tőle egy utriember.

— Uram! én állok az elveim mellett most is, de látom, hogy azok a zsidó vezérek elutáltak már bennünket a kormányban.

Mindenesetre nagy vívmány már az is, ha ez az elvakult, sőtötben járó tömeg már lát akora világosságot, hogy a vezérei megcsalták.

Annál nagyobb az öröm a keresztény szocialisták táborában. A gyűlésen ott volt valamennyi. Ujjongtak a boldogságtól s mikor hazafelé mentek, egymás nyakába borultak örömkömben, hogy hát fölirradt az igazság napja s az igazi fölvilágosodás kitarja világító sugarait.

Tudvalevő, hogy a cocik a világ minden kincseért sem veszik le a kalapjukat a himnus éneklésekor. Nekik ezt úgy mondták, hogy ez nem kötelesség, hát ők tudják, hogy mi a becsület s kitartanak mellette. Természetes azonban, hogy ez végtelenül bántott minden tisztességes embert, mert Fehérvártot egy-két esztendővel ezelőtt még gyertyával se lehetett volna találni olyan embert, a ki a magyar hazához való ragaszkodást tagadta volna.

Egy vérosi tanító ott állott a cocik előtt s felszólította egyik volt tanítványát, hogy vegye le a kalapját.

Nem veszem le — felelt az dacosan, hátraszelve a nyakát — nem kötelességem.

— Na hát leveszem majd én — azzal lekapta a fejéről (hogy a haja is érezte egy kicsit) s a földhöz vágta.

Mivel a régi tekintély emlékei még nem foszlottak szét, az atyafi nem mert gorombászkodni, de azért odamorgotta a maga véleményét.

— Ördög bujjék bele. Még itt se hagy az embernek békét. Ismerem a kezejárását, akár ez édesanyámat.

Mikor a Kossuth-nótát énekelték, valamelyik nekibírszult atyafi odaordította:

— Az is huncut gazember volt . . .

Tovább nem folytathatta, mert valaki úgy felütötte az állat, hogy a szó rögtön beléje fuladt.

— **Tolvaj mindenes.** Özv. Folkert Lajosné ma délelőtt feljelentést tett a rendőrségen a nála alkalmazásban volt mindenes Szekeres István pákozdi legény ellen, aki 19 korona ellopása után megszökött. A rendőrség még ma délelőtt letartóztatta a tolvaj legényt, akit át kísérték a kir. járásbírószék börtönébe.

— **Csendélet a piacon.** Tegnap délelőtt a Háltéren Kulifai József és Szécsényi István malom utcai lakosok valami felett összeszólalkoztak. A szövegezésnek az lett a vége, hogy Kulifai egy ostornyájjal véresre verte ellenfelét. Az utcai ve-

rekedésnek egy rendőr megjelenése vetett véget, a ki a hadakozókat a városházára kísírte. Szécsényi testi sértés címén tett feljelentést Kulifai ellen.

— **Egy veszedelmes orgazda.** Veszedelmes orgazdát lepleztet le a napokban Csákbérenyben a móri csendőrség. Horváth Jánosnak hívják a jómádat, aki éjnek idején megvásárolgatta a falubeli tolvajok zsákmányát. A község bírójának családosa fia László János is, aki apjával közös háztartásban élt, évek óta hordogatta az apjától apránként ellopott gabonaműveket Horváthhoz. A bíró tudta, hogy fia meglopja, de hogy a lopott gabonát kinek adja el, arról besugár következtében csak a napokban értesült. Feljelentésére a csendőrök Horváthnál házkutatást tartottak, ahol több lopott tárgyat találtak. Horváth beismerésben van. Feljelentették a székesfehérvári kir. ügyészségnél.

— **Vizbe fullt.** Farkas Imre 22 éves, fehér-várcsurgói lakos a falu mellett „Gátpatakba” bukott és mire rátaláltak már halott volt. A meg-ejtett orvosrendőri vizsgálat szerint Farkas epileptikus volt, a vízbe fullás tehát nehéz kóros rohamában részben baleset folytán következett be.

— **Elfogott betörők.** Lapunk előző számában, a fenti cím alatt megírtuk, hogy a rendőrség szombaton délután három betörőt fogott el, akik a Nádor-utcán déli 12 órakor több üzletet felnyitottak és kifosztottak. Így a Grósz Aladár féle edénykereskedés kezpezntárából 35 koronát, a Gerendai-féle üzletből pedig 60 koronát loptak el. Grósz Aladár, aki fel 1 órakor üzletét kinyitva észrevette a betörést, volt az első, aki feljelentést tett a rendőrségen. A nyomozás nyomában megindult és a rendőrségnek sikerült is a betörőket a Bárány vendéglőben, ahol éppen ebédelni ültek elfogni. A betörők akik három vannak, rovtó multu egyének és betörés és lopásért már mindannyian büntetve voltak. Neveik: Klézli Gyula budapesti cipész, Szehania Ferenc budapesti palafedő segéd és Rajnai Miklós szabadkai lakatos segéd. A rendőrségen történt kihallgatásuk alkalmával mindent tagadtak, dacára, hogy a szembesítés alkalmával többen rájuk ismertek. Megmotozásuknál egy kézi táskában egy acél feszítővasat és egy állucsetot találtak. Ruháikban mintegy 400 korona arany és papírpénz volt bevezetve. A betörőket, akik még mindig tagadásban vannak Simon Sándor rendőralkapitány naponként többször kihallgatja, de a megrogzított bűnösek nem lehet vallomásra bírni. Éppen letartóztatásuk idejében érkeztek a komáromi és a győri rendőrségektől távirati megkeresések rendőrségünkhöz, hogy ott szintén hasonló betörések történtek, amelyeket kétségtelenül szintén e három jeles alak követett el. A vizsgálat tovább folyik.

— **Elfogott tolvaj.** Kraszcserik Károly jómódu gazda volt Polgárdin, de az ital ördöge a zülles útjára sodorta. Vagyonkaja elusztott, végre a lopásra adta magát. A napokban bátyjának, Kraszcserik Mihály polgárii gazdambernek szülőjét szíretelte meg, majd pedig Nagy József és Dada József szintén polgárii lakosoktól 1-1 zsebőrt loptott. A tolvajt a csendőrök letartóztatták és bekísérték a helybeli kir. ügyészség fogházába.

— **Cigányháboru.** Tegnapelőtt országos vásár volt Lovasbényben. A Lakatos és Kolompár cigányfamília a vásárról hazatérőben az országúton összeszólalkoztak, amiből aztán valóságos harc fejlődött, melyben a bandák valamennyi tagja kisebb-nagyobb mértékben megsébesült. A Lakatosok Kolompáréknak két lovát is leszurkát. A verekedő cigányokat a lovasbényi csendőrök választották szíjjel és bekísérték őket a községvárára. A cigányok ellen megindították az eljárást.

— **Tolvaj kaszirnő.** Molnár Erzsé 18 éves sárbogárdi leány az Ós-utcai Reinitz-féle kávéházban mint kaszirnő volt alkalmazva. Tegnap reggelre a leány megszökött, magával vive az ott alkalmazott kávéleányok Novák Annának felöltőjét. A meglopott bejelentette az esetet a rendőrségen. Simon Sándor rendőralkapitány elrendelte a tolvaj kaszirnő körözését, egyben értesítette a budapesti rendőrséget is, miután nagyon valószínű, hogy Molnár Erzsé oda szökött.

— **Betörés.** Kutner Simonnak a csákvári ut mentén a sorompón kívül a Homokosor 1. szám alatt van a szatócis üzlete. Kutner, aki maga is

a házban lakik, ma reggel nem kis meglepetésére azt tapasztalta, hogy üzletében az éj folyamán betörők jártak. A tettesek a ház kerítését megmászva a zárt folyosó egyik ablakát benyomva a folyosóra, innen a nyitott konyhába, majd pedig egy ajtó felfeszítése után az üzletbe hatoltak, ahonnan 21 korona 20 fillér készpénzt, 50 drb. ötös szivart és 25 darab szultán szivarkát vittek magukkal. A rendőrség a tett elkövetésével két vándorló legényt gyanúsít, akik a tegnapi nap folyamán többször megfordultak az üzletben és egész délután a Sostó környékén tartózkodtak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Korcsmai vedekedés.** Pincés Egyed Gáspár, Muskovics József és Virág János olaj-utcai lakosok vasárnap déli 12 óratól 4 óráig együtt ittak a Wollner-féle vendéglőben. A barátságos poharazásnak az lett a vége, hogy a három atyafi összeszólalkozott, Pinczés és Muskovics egyesült erővel Virágot alaposan elverték. Virág bevett fejjel, melyet barátja a sörös üvegekkel szakgattott be, a városházára ment és megtette a feljelentést. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Kereskedelmi iskolában érettségit tett ifjú jegyző gyakoronoknak ajánlkozok.**
Cím a kiadóhivatalban.

— **A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár részvénytársaság szeptember 1-től kezdve délután is tart hivatalos órákat és pedig 13-15-ig.**

Az „Árpádfürdő”

hideg uszodája folyó évi augusztus 12-én délután 13 órakor

MEGNYILOTT.

Bejárat kizárólag a Várkörútról (Csatornapart.)

Fürdő-idő:

Férfiak: Naponta reggel 6½-8½ óráig, délután 13-tól este 8 óráig, szeptember hónapban este 7 óráig.

Nők: Naponta reggel 9 óratól déli 1 óráig.

Fürdő-árak:

Felnőttek fürdőjegye	30 fillér
Tanuló és gyermekjegye közös vetkőzőben	20 fillér
Lepedő	14 fillér
Kis lepedő (gyermeknek)	10 fillér
Törülköző	6 fillér
Férfiuszoruha	6 fillér
Nőiuszoruha	10 fillér
Gyermekuszoruha	6 fillér
Fürdőkalap	0 fillér

Jegyek kizárólag a fürdőpénztárnál kaphatók.

Üzletátvétel!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Sas-utca 4. sz. a. Lövinger László-féle jóhírnévként örvendő

borbély- és fodrász

üzletet átvettem.

Főtörékvésem ezentul is a pontos és gyors kiszolgálás leend

A n. é. közönség b. pártfogását kérve tisztelettel

Szakál Ferenc.

Egy jó házból való fiu tanulóknak felvétetik.